

Alles van waarde lijkt wel weerloos.

Stichting Groen Weert, 23 juni 2015.

Inspreker: Jos Kunnen, secretaris.

Commissie Ruimte.

Tien maanden na het binnenslepen van de titel 'Groenste Regio van de Wereld' gaat u zo dadelijk als 'Commissie Ruimte' het door deze wethouder met veel turbokracht gepresenteerd projectplan over de verruiming en de uitbreiding van de Centrale Zandwinning voor de eerste maal binnen een half uur 'toetsen' met de nodige wensen en bedenkingen. Daarbij zal het gaan over de toekomst van een ooit zogenaamd 'voor de natuur' - ontwikkelt gebied dat nu een mogelijk toeristisch, recreatieve bestemming krijgt, in een volgens ons wel erg ruim bemeten jas.

Debatten over de ruimtelijke kwaliteit spitsen zich toe op de WAT-vraag. Wat kost het ons en wat kan ik als bestuurder of als raad laten zien wat ik er voor de samenleving heb uitgesleept. De WAT-vraag – die ingaat op de economie en de vitaliteit van een gebied. We hebben het dan over het profijt en de prijs van iets. Vaak wordt geredeneerd dat de samenleving het niets kost, maar over de eigenlijke waarden (o.a. ecologische, landschappelijke) wordt dan zelden nog gesproken. In dit soort zware processen is die WAT-vraag dus wel degelijk aan de orde.

Op de tweede plaats gaat het al snel over het HOE-vraag. Als Groen Weert praten we al geruime tijd mee over die vraag. Met recht vragen we keer op keer om toezicht en handhaving. Over HOE het gebied in te richten met oog voor de belangrijke toekomstwaarden van het gebied, zowel voor de samenleving in het licht van de duurzaamheid, maar zeker ook in het licht van de ecologie. Bovendien is het onze aller opdracht het juist overdragen van het verhaal van dit gebied aan de jeugd, de rentmeesters van de toekomst. Hoe zullen zij op ons terugkijken als ze zich straks verdiepen in de geschiedenis van dit dossier.

Deze eerste twee waarden, de geld- en de duurzaamheidwaarden krijgen echter pas betekenis wanneer we ons over de fundamentele WAAROM-vraag buigen. Dat is de grondvraag namelijk. Wat is de urgentie, wat de noodzaak, waarom doen we zoals we doen. Deze schragende vraag zoomt in op de ethische en intrinsieke waarden. Die WAAROM - vraag is heel fundamenteel voor het perspectief van de markt, de toekomst en de duurzaamheid, omdat die WAAROM-vraag de inspirerende rode draad is voor het maatschappelijk draagvlak. Het geeft richting aan ons maatschappelijk normbesef, aan onze principes.

Met name om deze principes en de betrokkenheid van de bewoners van de Groenste Stad bij het landschap en de natuur was dit goed voor de groene prijzenregen in de afgelopen jaren!

Die verdiensten moeten overigens ook toegekend worden aan de bestuurders die in de laatste dertig jaar duidelijk met raad en daad hebben geïnvesteerd in de trotse titel 'Weert, Stad in het Groen'. In die periode is er gekozen voor dit soort groene inspiratielijnen niet alleen omdat ze fysiek aanwezig zijn, maar ook omdat het groen collectieve waarden vertegenwoordigt.

(Een betrokken Weertenaar vroeg zich laatst rondziend naar allerlei al dan niet drastische en niet eens zo positieve ontwikkelingen in de buitengebieden af, waarom hij zich überhaupt nog zou moeten inzetten voor dit landschap, die zichtbare omgeving. Hij beseftte dat het niet groen, de 'natuur alleen is. Maar ook dat de omgeving ook historische voetnoten kan bevatten, waarop we ons oriënteren. Verder hebben we hier in de natuur ook nog eens een heel bijzonder water- en

milieusystemen en dan gaat het om de verschillen en samenhang tussen die zaken. Maar dat het ook gaat om identiteit. Om hetgeen hier nog aanwezig is in de vorm van bomen, houtwallen, singels, laagtes en hele bijzondere erfgoederen als de Voorhoeve. Maar die identiteit weerspiegelt zich ook in de betrokkenheid en verbondenheid van mensen. Het inspireert hen om zich energiek in te zetten voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling.)

Vanuit dit perspectief zou ik tot slot nog een aantal andere aanwezige kwaliteiten willen aandragen die redelijk schaars zijn en daarmee de waarde van de economische markt absoluut overstijgen, maar daarbij weerloos zijn. Hierbij gaat het om hele 'zachte kwaliteiten' zoals de beleving van schoonheid, rust, stilte, en ruimte in een heel gevarieerd landschap. Voor de mensen die het gebied al veel langer kennen of zich verdiepen in dit onderwerp, weten dat dit dreigt opgeofferd te worden, in het licht van de vooruitgang, voor de delfstofwinning van Bouwend Nederland.

Bedenk in het licht van de teloorgang van landschap- en toekomstwaarden dat er in het verleden heel veel stevige discussie is geweest over de schaal van de ontgronding.

Was dit alles voor niets?...

Lokaal goed ingevoerde en betrokken mensen, deskundigen van hier, die het fysieke landschap kenden en vanuit die beleving, bewustzijn en de veelheid van verhalen heel nadrukkelijk aan de rem trokken. Met de kennis van nu kunt u dit negeren, maar het is maar de vraag of u nu daar niet een hele grote hypotheek legt op de verdere teloorgang van het gebied.

Daarnaast neemt de bezorgdheid over de achteruitgang van de landschappelijke, ecologische kwaliteit en de erfgoedwaarden in dit deel van Weert - met recht - enorm toe. Ik vraag u om die zorg van de bewoners van Weert in de buitengebieden serieus te nemen.

Beste Commissieleden,

Plaats de mensen die ergens wonen en werken aan het begin van het verhaal. Informeer en betrek hen tijdig en volledig bij plannen. Doe dit met en vanuit betrokken belangenpartijen. Wees eerlijk. Verkoop geen knollen voor citroenen. Het blauwe meertje verkopen als een vakantiefolder is niet zo moeilijk. Maar u draagt als gekozen volksvertegenwoordigers ook een grote verantwoordelijkheid. Neem die ook, dan blijft u als democratisch gekozen raadslid, bestuur en coalitie geloofwaardig en blijft u respect oogsten.

Een grondige verkenning van de WAAROM- vraag! Dat is wat wij u toewensen in de komende discussie.

Dank voor uw aandacht.